

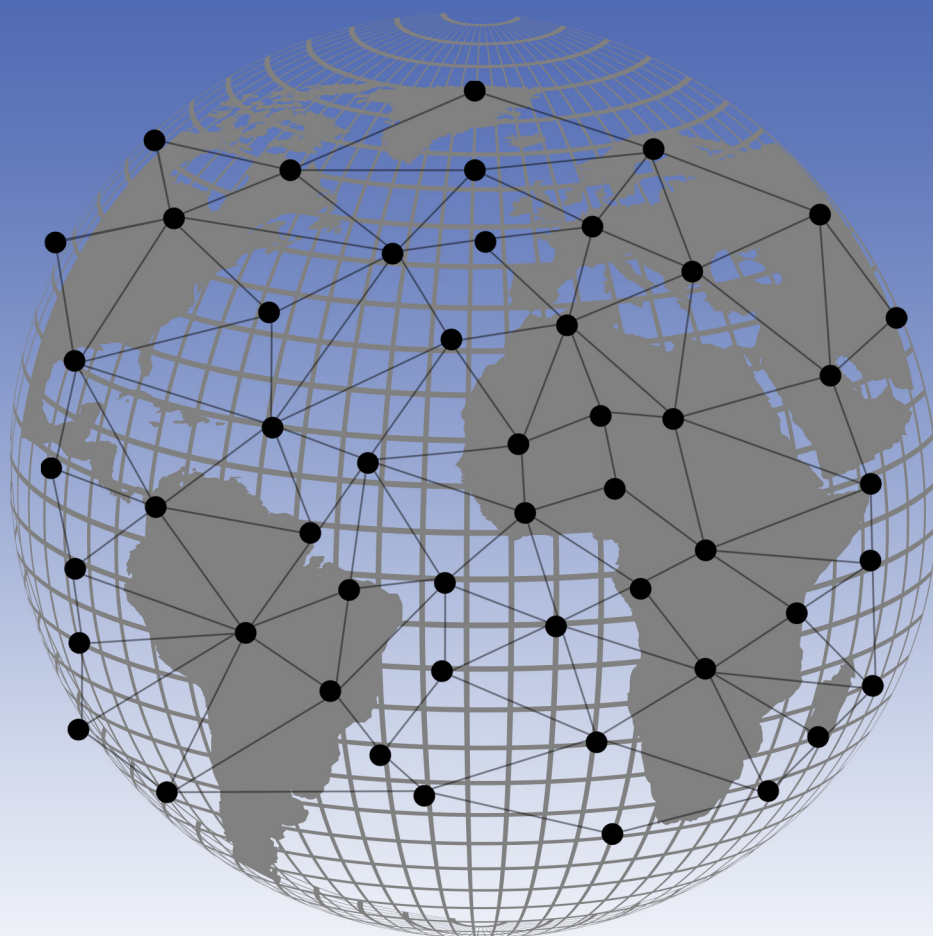

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

پایش تحولات تجارت جهانی (گزارش شماره هفتاد و سه)

در این شماره می‌خوانید:

- پیراهن اصلاحات آمریکایی بر تن سازمان تجارت جهانی
- تجارت دریایی، مفر روسیه برای شتاب دادن به توسعه
- دورخیز قزاقستان برای قطب برتر لجستیک خزر
- شینگن عربی در راه است
- توسعه آرام آرام کو تا چین

مهر ۱۴۰۲

شناسنامه گزارش

عنوان:

پایش تحولات تجارت جهانی
(گزارش شماره هفتاد و سه)

مدیریت اقتصاد کلان و آینده پژوهی

تاریخ انتشار: مهر ۱۴۰۲

واژه‌های کلیدی: تجارت آزاد، سازمان تجارت جهانی، حمل و نقل دریایی، شورای همکاری خلیج فارس، ویزای یکپارچه، صندوق سرمایه‌گذاری ترک، انرژی‌های پاک

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵

سلسله گزارش‌های "پایش تحولات تجارت جهانی" رویدادهای کلیدی در محیط ژئواکونومیک ایران را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. در این قالب، رویدادهای کلیدی از منظر تاثیرگذاری بر دیپلماسی اقتصادی و موقعیت ژئواکونومیک ایران مورد توجه قرار می‌گیرند. هدف از تهیه این گزارش که به صورت ماهانه از سوی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران منتشر خواهد شد ارائه تصویری روشن از محیط ژئواکونومیک ایران و فرصت‌ها و تهدیدهای ایران در این فضا است.

فهرست مطالب

۵	تحولات جهانی
۷	تحولات منطقه‌ای
۱۴	پژوهش‌های تازه

تحولات جهانی

نگاه آمریکا به تجارت جهانی

نماینده تجاری ایالات متحده اخیراً در سخنرانی مهمی، رویکرد ایالات متحده به تجارت جهانی و نیز سازمان تجارت جهانی را تشریح کرد. با توجه به اهمیت جایگاه آمریکا در نظام تجارت جهانی، ارائه نکات کلیدی این سخنرانی می‌تواند در شناخت روند تحول در این حوزه کمک کند. مهمترین محورهای سخنرانی نماینده تجاری آمریکا در ادامه آمده است:

۱- تعهد ایالات متحده به انجام اصلاحات در سازمان تجارت جهانی: کاترین تای بر تعهد دولت آمریکا به اصلاح سازمان تجارت جهانی (WTO) تأکید داشت.

۲- ضرورت انطباق سازمان تجارت جهانی با چالش‌های کنونی: سازمان تجارت جهانی باید برای مقابله با چالش‌های معاصر، از جمله تغییرات آب و هوایی و سیاست‌های اقتصادی غیر بازاری، سازگاری یابد.

۳- تأکید بر قوانین پویا در سازمان تجارت جهانی: وی بر وجود قوانین پویا در سازمان تجارت جهانی تأکید و اذعان کرد که در این سازمان قوانین هرگز ثابت نبوده‌اند. لذا در قالب تعهد به سازمان تجارت جهانی، انجام اصلاحات اساسی در این سازمان از ضروریات است.

۴- برخورداری سازمان تجارت جهانی از حمایت ریاست جمهوری ایالات متحده: بایدن در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، خواستار انجام اصلاحات در سازمان تجارت جهانی شد که نشان‌دهنده تعهد ایالات متحده به این سازمان است.

۵- تأکید بر ارزش‌های مشترک جهانی: مشاور امنیت ملی آمریکا، جیک سالیوان، بر اهمیت ارزش‌های مشترک مانند رقابت منصفانه، باز بودن، شفافیت و حاکمیت قانون در سازمان تجارت جهانی تأکید کرده است.

۶- همکاری ایالات متحده با مدیر کل سازمان تجارت جهانی: نماینده آمریکا، همکاری با دبیرکل سازمان تجارت جهانی را به منظور احیای این سازمان و افزایش ظرفیت آن به منظور مواجهه با چالش‌های معاصر، مورد تأکید قرار داد.

۷- تأکید بر اهداف و ارزش‌های بنیادی: ایالات متحده همواره در طول تاریخ از نظم مبتنی بر قوانین بین‌المللی و سیستم تجاری چندجانبه با تمرکز بر باز بودن، شفافیت و رقابت بازار محور دفاع کرده است.

- ۸- پرداختن به چالش‌های مدرن: وقوع چالش‌هایی مانند تغییرات تکنولوژیکی، رویدادهای آب‌وهوایی، آسیب‌پذیری‌های زنجیره تأمین، تنش‌های ژئوپلیتیکی، نابرابری و ناامنی غذایی، انجام اصلاحات در سازمان تجارت جهانی را ضروری ساخته است.
- ۹- تحولات جدید در تجارت: ایالات متحده مسائلی از جمله ترویج رقابت منصفانه، رسیدگی به تغییرات آب و هوایی، ارتقای امنیت ملی و اطمینان از اینکه سیستم مبتنی بر قوانین به نفع تمامی اقتصادها از جمله اقتصادهای کوچکتر است را جزء اهداف خود مطرح کرده است.
- ۱۰- اولویت‌های اصلاحات: نماینده تجاری آمریکا، سه اولویت اصلاحات سازمان تجارت جهانی را اینگونه تشریح کرد: «افزایش شفافیت، انجام مذاکره به منظور تدوین قوانین جدید جهت مقابله با چالش‌های نوظهور و اصلاح روند حل و فصل اختلافات به منظور اطمینان از رعایت اصل انصاف در مرادوات».

پیش‌بینی رشد تجارت دریایی روسیه

اخیراً وزارت توسعه اقتصادی روسیه در گزارشی، پیش‌بینی خود از توسعه اقتصادی-اجتماعی این کشور برای سال‌های ۲۰۲۴-۲۰۲۶ را منتشر کرد. بر اساس این گزارش، توسعه کشتیرانی قطب شمال، جزء اولویت‌های توسعه اقتصادی روسیه قلمداد شده و پیش‌بینی کرده که بخش کشتیرانی این کشور به توسعه خود ادامه خواهد داد و حجم محموله‌های دریایی در سال‌های آتی همچنان رو به افزایش خواهد بود؛ به نحوی که این رقم تا سال ۲۰۲۶ با رشد ۷,۳ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲، به ۲۹,۶ میلیون تن افزایش پیدا کند.

روسیه همواره توسعه حمل‌ونقل دریایی را به ویژه از طریق مسیر دریای شمال (NSR) که در تمام طول مناطق قطب شمال و خاور دور روسیه امتداد دارد، پیگیری کرده است؛ از آنجایی که مسیر دریایی قطب شمال در مقایسه با مسیرهای سنتی از طریق کانال‌های سوئز یا پاناما، زمان ترانزیت را به شدت کاهش می‌دهد، اینگونه برآورد می‌شود که این مسیر، به مسیر تجاری اصلی برای حمل‌ونقل کالاها بین اروپا و آسیا تبدیل شود و حجم ترانزیت کالا در این مسیر در آینده نزدیک، با «رشد انفجارگونه‌ای» مواجه شود.

کاهش صادرات مواد غذایی روسیه به کشورهای غربی

اخیراً وزیر کشاورزی روسیه، دیمیتری پاتروشف، اعلام کرد که روسیه صادرات محصولات کشاورزی خود به کشورهای «غیر دوست» که مسکو را مورد تحریم قرار داده‌اند کاهش داده است؛ در همین راستا مسکو صادرات محصولات کشاورزی خود به کشورهای غربی در سال گذشته را به میزان ۲,۶ میلیارد دلار کاهش داد و در عین حال، صادرات به کشورهای بی‌طرف و دوست، یعنی کشورهایی که به تحریم‌های غرب

علیه روسیه نپیوسته‌اند را به میزان ۲,۷ میلیارد دلار افزایش داده است.

وزیر خارجه روسیه نیز با تأکید بر سیاست جدید تجاری روسیه، رویکرد فعلی صادرات بخش کشاورزی روسیه، از جمله صادرات ماهی را در درجه اول به سمت کشورهای دوست برشمرد. وی ابراز داشت: به دلیل «وضعیت ژئوپلیتیکی»، روسیه به سمت تغییر جهت تجارت کشاورزی خود روی آورده و این کار را در آینده نیز ادامه خواهد داد.

بر اساس سخنان وزیر کشاورزی روسیه، علیرغم اعمال محدودیت‌های غرب، عرضه محصولات دریایی این کشور در سال گذشته ۴ درصد افزایش یافته است. علاوه بر این، روسیه به دنبال تنوع‌بخشی به شرکای تجاری خود و گسترش صادرات خود به بازارهای جدید برآمده است؛ در همین راستا تعداد کشورهای واردکننده از این کشور از ۶۰ کشور در سال ۲۰۲۲ به ۸۰ کشور در سال جاری افزایش یافته است. حجم صادرات محصولات کشاورزی روسیه در سال گذشته بالغ بر ۴۱,۶ میلیارد دلار بوده و پیش‌بینی می‌شود که این حجم در سال جاری به ۴۲ میلیارد دلار برسد.

بر اساس داده‌های سرویس گمرک روسیه که در ماه جاری منتشر شد، حجم صادرات مواد غذایی این کشور به سرعت در حال رشد است و به سومین منبع درآمد بودجه این کشور پس از نفت و گاز تبدیل شده است.

تحولات منطقه ای

امضای توافقنامه تجارت آزاد میان پاکستان و شورای همکاری خلیج فارس

اخیراً و در پی سفر وزیر تجارت پاکستان به عربستان، یک توافقنامه اولیه تجارت آزاد میان شورای همکاری خلیج فارس و پاکستان به امضا رسید. این توافق برای نهایی شدن به تصویب در نهادهای قانونی طرفین نیازمند است. دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس در بیانیه خود، این توافقنامه را «یک توافق اقتصادی تاریخی» خواند که نشان‌دهنده «نقطه عطفی در همکاری» میان دو طرف است.

شایان توجه است که این توافق، اولین توافقنامه تجارت آزاد شورای همکاری خلیج فارس از سال ۲۰۰۹ است؛ در سال ۲۰۰۹، شورای همکاری خلیج فارس با انجمن تجارت آزاد اروپا، متشکل از ایسلند، لیختن اشتاین، نروژ و سوئیس یک توافقنامه به امضا رساند. علاوه بر این، شورای همکاری خلیج فارس با سنگاپور موافقتنامه تجارت آزاد امضا کرده است و در حال مذاکره بیشتر با بریتانیا و چندین کشور دیگر نیز هست. مذاکرات برای امضای این توافق از سال گذشته میلادی در جریان بود.

با توجه به بحران اقتصادی و کسری تجاری گسترده در پاکستان، مقامات این کشور در ماه ژوئن یک

شورای ویژه تسهیل‌کننده سرمایه‌گذاری را به منظور تشویق سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به ویژه از کشورهای حاشیه خلیج فارس ایجاد کردند. این شورا بخش‌های کشاورزی، تولیدات دفاعی، انرژی، فناوری اطلاعات و معدن را به عنوان پنج بخش مهم، اولویت‌بندی کرد و قرار است نشست‌هایی را با حضور کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس در جهت تشویق به سرمایه‌گذاری‌های مشترک در این پنج بخش برگزار نماید. شایان توجه است که پاکستان در پی بروز مشکلات خارجی، سیل‌های ویرانگر و اتخاذ سیاست‌های نادرست، با بحران مالی شدید، افزایش تورم و کمبود ذخایر ارزی مواجه شده است.

اولویت‌های لجستیکی قزاقستان

قزاقستان به شدت هدف خود مبنی بر تبدیل شدن این کشور به یک مرکز حمل‌ونقل و لجستیک برجسته در آسیای مرکزی و منطقه خزر را پیگیری می‌کند. در همین راستا اخیراً معاون نخست وزیر قزاقستان، یک ستاد عملیاتی به منظور نظارت بر توسعه ساخت‌وساز مراکز حمل و نقل، لجستیکی و تجاری در مرزهای چین، جمهوری قرقیزستان، روسیه، ازبکستان و دریای خزر را تشکیل داده است. این ستاد بر توسعه زیرساخت‌ها در مناطق زیر نظارت می‌کند:

هاب خزر: تکمیل پایانه دریایی چند منظوره سرزه در محور توجه قزاقستان قرار دارد و در همین راستا، ساخت‌وساز تأسیسات این پایانه با سرعت در حال انجام است؛ به نحوی که انتظار می‌رود این پروژه در سال ۲۰۳۰ تکمیل شود. ظرفیت سالانه این ترمینال، ۱۰ میلیون تن است و قرار است یک ترمینال غلات به ظرفیت ۱,۵ میلیون تن، یک ترمینال یک میلیون تنی به منظور باربری کالاهای عمومی، یک ترمینال باری جهانی به ظرفیت دو میلیون تن و یک ترمینال بار مایع با ظرفیت ۵,۵ میلیون تن را در خود جای دهد. تا کنون مراحل اولیه ساخت یک مرکز حمل‌ونقل و لجستیک به پایان رسیده و کار ساخت یک هاب کانتینری در بنادر آکتائو و کوریک نیز آغاز شده است.

بر اساس دستور رئیس جمهور قزاقستان مبنی بر احداث راه آهن سریع‌السیری که چلیابینسک^۱ را از طریق قزاقستان به ایران متصل می‌کند، هم‌راستا با پروژه هاب حمل‌ونقل دریای خزر مورد توجه قرار دارد. زیرا پیشبرد پروژه همکاری بزرگ در منطقه اوراسیا، نیازمند بازسازی گلوگاه‌های شبکه راه‌آهن-Beineu-Mangystau و بخش بزرگراه Beineu-Shalkar است.

مجتمع آلاتو: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، تکمیل و راه‌اندازی مجتمع لجستیک صنعتی-تجاری آلاتائو در مرز قزاقستان با جمهوری قرقیزستان، در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۶ انجام خواهد شد. این مجتمع دارای منطقه صنعتی وسیع به مساحت ۳۶ هکتار است که به منظور مطالعات امکان‌سنجی و همکاری

سرمایه‌گذاران اختصاص داده شده است.

مرکز تجارت فرامرزی اوراسیا: بر اساس هدف گذاری تبدیل شدن قزاقستان به یک پلتفرم اقتصادی بین‌المللی در اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU)، احداث مرکز تجارت فرامرزی اوراسیا تا پایان سال ۲۰۲۴ در کنار فرودگاه اورالسک برنامه‌ریزی شده است.

این مرکز دارای یک منطقه صنعتی ۲۸۱ هکتاری به منظور تسهیل جریان ترانزیت بار به اورنبورگ، ساراتوف، سامارا، روسیه و اروپای شرقی است. علاوه بر مرکز حمل‌ونقل مرکزی، این مجموعه دارای یک مرکز لجستیک کشاورزی و یک پایانه بار هوایی نیز خواهد بود.

هاب قورغاس^۱: با تبدیل قزاقستان به یک مرکز حمل‌ونقل و لجستیک بزرگ در اوراسیا، این کشور قصد دارد تا از طریق پروژه هاب قورغاس، اقدام به تأسیس و راه‌اندازی یک مرکز صادرات محصولات غذایی مدرن در کلاس A نماید تا ضمن تقویت امنیت غذایی، محصولات غذایی تولیدکنندگان قزاق و خارجی را به بازارهای چین و آسیا-اقیانوسیه صادر کند.

موافقت عربستان با اتصال ریلی به کویت

اخیراً کابینه عربستان موافقت خود را با احداث راه‌آهن عربستان به کویت در چارچوب پروژه راه‌آهن کشورهای شورای همکاری خلیج فارس اعلام کرد؛ طول این راه آهن، ۱۱۵ کیلومتر است که در قالب کلان پروژه ایجاد خطوط ریلی به نام «قطار خلیج» به منظور اتصال کشورهای عضو شورای همکاری و به طول تقریبی ۲ هزار و ۱۱۷ کیلومتر عملیاتی خواهد شد. این خط ریلی از کویت شروع می‌شود و با گذر از الدمام در عربستان به بحرین خواهد رسید. علاوه بر این، مسیر دیگری از الدمام به قطر از طریق مرز سلوی امتداد یافته و قطر را به بحرین نیز متصل خواهد کرد.

صدور ویزای یکپارچه شورای همکاری خلیج فارس

اخیراً وزیر اقتصاد امارات متحده عربی گفته است که به زودی ویزاهای گردشگری یکپارچه برای تمامی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) صادر خواهد شد. با اجرایی شدن سیستم جدید ویزای یکپارچه، گردشگران قادر خواهند بود تا از تمام کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به راحتی بازدید کنند؛ امری که به افزایش جذابیت توریستی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس کمک خواهد کرد؛ اقدامی که در چارچوب یکپارچه‌سازی استراتژی‌های گردشگری در میان کشورهای شورای همکاری خلیج فارس انجام خواهد شد؛ بدین معنا که حمایت از گردشگری در هر یک از کشورهای شورای همکاری خلیج

فارس، منجر به توسعه توریسم در تمامی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس خواهد شد.

بر اساس گزارش مقامات اماراتی، بخش گردشگری در امارات متحده عربی به دلیل برخورداری از زیرساخت‌های لازم، پیوسته در حال رشد بوده است؛ به نحوی که در حال حاضر بخش گردشگری و هوانوردی در امارات، ۳۰ درصد از کل تولید ناخالص ملی را تشکیل می‌دهد.

از آنجایی که امارات متحده عربی، دستیابی به رشد تولید ناخالص داخلی سالانه ۷ درصدی و دو برابر شدن اندازه اقتصاد به ۳ تریلیون دلار تا سال ۲۰۳۰ را برای توسعه خود هدف‌گذاری کرده، نیازمند پیشبرد رشد قابل توجهی در تمامی بخش‌های اقتصاد به ویژه بخش گردشگری به عنوان رکن اصلی آن است.

انعقاد ۷ توافقنامه میان کویت و چین در زمینه مگا پروژه‌های ساخت و ساز

اخیراً کویت و چین موفق به امضای هفت یادداشت تفاهم در مورد احداث مگا پروژه ساخت‌وساز شده‌اند. این قراردادها در جریان سفر ولیعهد کویت به هانگژو به دعوت شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین به منظور شرکت در مراسم افتتاحیه نوزدهمین دوره بازی‌های آسیایی امضا شد.

از دیدار سال گذشته میان ولیعهد کویت با رئیس‌جمهور چین در جریان نشست شورای همکاری خلیج فارس به منظور توسعه همکاری و روابط، این دومین دیدار ولیعهد کویت با شی جی پینگ بود. مقامات کویتی، این سفر را «بسیار مهم» توصیف کردند و آن را در قالب پیگیری سند چشم‌انداز ۲۰۳۵ این کشور و اولین توافق به منظور تکمیل بندر مبارک الکبیر عنوان کرده‌اند.

بر اساس گزارش مقامات کویتی، حدود ۵۰ درصد از فاز اول بندر مبارک الکبیر تکمیل شده است و نهایه کردن فاز اول آن در حال پیگیری است تا هرچه سریع‌تر این بندر راه‌اندازی شده و مورد بهره‌برداری قرار بگیرد.

علاوه بر این، قراردادهای دیگری در زمینه پروژه‌هایی از جمله انرژی‌های تجدیدپذیر، ایجاد سیستم سبز بازیافت کم‌کربن، احداث زیرساخت ایستگاه‌های تصفیه آب و مناطق اقتصادی و آزاد امضا شد. این توافقات، در راستای صدور دستور ساخت ایستگاه‌های انرژی تجدیدپذیر از سوی ولیعهد به منظور تأمین انرژی پاک و مقرون‌به‌صرفه و در عین حال عمل به تعهد کویت در راستای اهداف توسعه پایدار سازمان ملل امضا شده است.

در جریان ملاقات ولیعهد کویت از چین، شی جی پینگ ابراز داشت: «کویت اولین کشور حوزه خلیج فارس بود که در سال ۱۹۷۱ اقدام به برقراری ارتباط با پکن نمود و صندوق کویت، در اعطای وام به چین در

دهه ۱۹۸۰ نقش اساسی ایفا کرده بود». علاوه بر این، ولیعهد کویت با مدیران شرکت هوای در راستای تقویت همکاری با این شرکت در زمینه فناوری اطلاعات و خدمات ارتباطی دیدار کرد.

تصویب چهارمین سند چشم‌انداز استراتژیک کویت

اخیراً چهارمین طرح جامع ۲۰۴۰ کویت در کابینه این کشور به تصویب رسید که چشم‌انداز و اهداف توسعه این کشور را در بخش‌های مختلف از جمله سیاست‌های شهری، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی منعکس می‌کند. طرح جامع چهارم، شامل چهار منطقه یعنی منطقه شهری کویت، منطقه اقتصادی شمال، منطقه سوم صنعتی جنوب و منطقه چهارم غربی می‌شود. منطقه اول که تا سال ۲۰۴۰ حدود ۶,۱۲۳,۵۰۰ میلیون نفر جمعیت خواهد داشت و ۲,۹۶۸,۲۰۰ فرصت شغلی در آن ایجاد خواهد شد. منطقه بین‌المللی شمال دارای جمعیتی در حدود ۵۱۹ هزار نفر با ایجاد فرصت‌های شغلی برای ۱۷۱,۸۰۰ نفر خواهد بود. منطقه جنوبی دارای ۴۸۶ هزار نفر جمعیت و ایجاد ۱۵۷ هزار فرصت شغلی خواهد بود. منطقه غربی نیز دارای حدود ۱۲۶ هزار نفر جمعیت و ۱۸۰ شغل در دسترس خواهد بود.

تصویب توافقنامه تأسیس «صندوق سرمایه‌گذاری ترک» توسط قزاقستان

بر اساس گزارش پارلمان قزاقستان، نمایندگان این کشور توافقنامه ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری ترک (TIF) را در جلسه اخیر خود به تصویب رساندند. تصویب این قانون، جذب سرمایه‌گذاری برای کارآفرینان داخلی را افزایش خواهد داد و به توسعه اقتصادی این کشور کمک خواهد کرد.

کشورهای عضو سازمان کشورهای ترک (OTS)، شامل کشورهای آذربایجان، قزاقستان، جمهوری قرقیزستان، ترکیه و ازبکستان هستند که در ماه مارس سال جاری، اقدام به ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری ترک کردند.

این صندوق، اولین و اصلی‌ترین مؤسسه مالی مشترک است که توسط کشورهای ترک زبان ایجاد شده است؛ بدین معنا که به شکل یک سازمان مالی بین‌المللی عمل خواهد کرد که در فعالیت‌های سرمایه‌گذاری به منظور تأمین مالی پروژه‌های شرکت‌های کوچک و متوسط و همچنین توسعه پروژه‌های صنعتی، گردشگری و اقتصاد سبز، زیرساخت‌ها، حمل‌ونقل، کشاورزی، فناوری اطلاعات و ارتباطات مشارکت خواهد داشت.

شایان توجه است که قزاقستان در چارچوب این صندوق، می‌تواند با مؤسسات مالی بین‌المللی و ملی، اتاق‌های بازرگانی و سازمان‌های خصوصی همکاری کند؛ در واقع این صندوق، منجر به توسعه تجارت درون منطقه‌ای، گسترش شبکه حمل‌ونقل و لجستیک و همچنین تسهیل ظرفیت‌های تولیدی و ذخیره‌سازی کالا خواهد شد.

افزایش حجم تجارت میان ترکیه و آفریقا

اخیراً محمد کمال بوزای، معاون وزیر خارجه ترکیه اظهار کرد که در سال ۲۰۲۲ حجم تجارت میان ترکیه و قاره آفریقا از ۴۰ میلیارد دلار فراتر رفته و به رقم ۴۰٫۷ میلیارد دلار رسیده است؛ این در حالی است که حجم تجارت دو طرف در سال ۲۰۰۳ تنها ۵٫۴ میلیارد دلار بود. ترکیه در دو دهه اخیر سیاست‌های منسجمی برای توسعه نفوذ تجاری در آفریقا طراحی و اجرا کرده است.

سرمایه‌گذاری امارات در حوزه انرژی‌های پاک در اندونزی

اخیراً شرکت انرژی پاک مصدر ابوظبی^۱ با شرکت برق دولتی اندونزی^۲، توافقنامه‌ای را به منظور افزایش سه برابری ظرفیت بزرگترین نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک^۳ شناور جنوب شرقی آسیا امضا کردند. این قرارداد جدید، مربوط به فاز دوم نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک Cirata در استان جاوه غربی اندونزی است که در مجموع ظرفیت تولید آن، به ۵۰۰ مگاوات راه می‌رسد؛ هر چند که در بیانیه مطبوعاتی، زمان تکمیل فاز دوم این پروژه مشخص نشده است. شایان توجه است که شرکت اماراتی مصدر که در ۴۰ کشور سرمایه‌گذاری‌هایی را به ارزش بیش از ۳۰ میلیارد انجام داده است، برای اولین بار در آگوست ۲۰۲۱ با تأمین مالی این پروژه موافقت کرد.

بر اساس پیش‌بینی‌ها، فاز نخست این پروژه نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک با ظرفیت ۱۴۵ مگاوات در سال جاری و به صورت آن‌لاین راه‌اندازی خواهد شد. هر چند که بر اساس برنامه‌ریزی‌های اولیه، قرار بود که این پروژه در نوامبر ۲۰۲۲ به صورت تجاری عملیاتی شود.

شرکت مصدر در سال ۲۰۲۱ دفتر خود را در جاکارتا افتتاح کرد و از طریق سرمایه‌گذاری استراتژیک در انرژی زمین‌گرمایی اندونزی^۴ در فوریه سال جاری، وارد بخش انرژی زمین‌گرمایی^۵ اندونزی نیز شده است.

شایان توجه است که کشور اندونزی، کاهش ۲۹ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۳۰ را جزء اهداف خود تعیین کرده و متعهد شده است که تا سال ۲۰۶۰ انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را به صفر برساند.

بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر، برخی کشورهای آسیای جنوب شرقی، از جمله سنگاپور، تایلند، ویتنام، برونئی، میانمار، کامبوج و فیلیپین، جزء بزرگترین مصرف‌کنندگان انرژی پاک در منطقه به شمار می‌روند.

1 - Abu Dhabi's clean energy company Masdar

2 - PLN Nusantara Power

3 - Photovoltaic solar

4 - Indonesia's Pertamina Geothermal Energy

5 - geothermal energy sector

شایان توجه است که با بهره‌گیری از انرژی‌های تجدید پذیر، سالانه ۵۱,۷ میلیارد دلار از جمله در خسارت‌های ناشی از آلودگی هوا و تغییرات آب و هوایی صرفه‌جویی خواهد شد؛ این در حالی است که بر اساس داده‌های شرکت فناوری کیفیت هوای سوئیس^۱، جاکارتا با جمعیتی بیش از ۱۰ میلیون نفر، یعنی جمعیتی تقریباً برابر با کل امارات متحده عربی، در اوایل آگوست ۲۰۲۳ به عنوان آلوده‌ترین شهر جهان رتبه‌بندی شده است.

سرمایه‌گذاری مشترک آرامکو عربستان با شرکت آمریکایی MIDOCEAN

اخیراً شرکت آرامکو عربستان قراردادی را به منظور خرید سهام شرکت MidOcean Energy^۲، یک شرکت گاز طبیعی مایع آمریکایی به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار امضا کرده است. بر اساس بیانیه مطبوعاتی آرامکو، این اولین سرمایه‌گذاری بین‌المللی شرکت سعودی در بخش LNG به شمار می‌رود.

شرکت EIG در سال ۲۰۲۱ در رأس کنسرسیومی به منظور خرید ۴۹ درصد از سهام شرکت خطوط لوله نفت آرامکو قرار داشت؛ همکاری‌ای که منجر به جذب سرمایه‌گذاری ۱۲,۴ میلیارد دلاری برای آرامکو عربستان شد و توافق اخیر، منجر به تقویت روابط میان آرامکو و EIG خواهد شد.

در بیانیه مطبوعاتی شرکت آرامکو که به برنامه آرامکو عربستان نیز اشاره شده است، ذکر شده که: «ما اینگونه پیش‌بینی می‌کنیم که تقاضا برای LNG با افزایش شدیدی مواجه خواهد شد. زیرا روند انتقال به سمت انرژی پاک ادامه خواهد یافت و در همین راستا گاز طبیعی به عنوان یک سوخت و خوراک حیاتی در صنایع مختلف به شمار می‌رود». از سوی دیگر، شرکت MidOcean در راستای توسعه خود، در حال مذاکره برای سرمایه‌گذاری در چهار پروژه LNG در استرالیا نیز می‌باشد.

قرارداد آرامکو با شرکت پتروشیمی سنگونگ

اخیراً شرکت آرامکو موفق به امضای یک توافقنامه همکاری به منظور خرید ۱۰ درصد از سهام استراتژیک در شرکت پتروشیمی سنگونگ شده است.

آرامکو در تلاش است تا با گسترش سرمایه‌گذاری‌های خود، در شرکت سنگونگ شرقی که تولیدکننده و توزیع‌کننده محصولات نساجی و شرکت مادر گروه صنعت پتروشیمی سنگونگ است، به یک سرمایه‌گذار استراتژیک تبدیل شود. شرکت پتروشیمی سنگونگ که در استان جیانگ سو چین قرار دارد، دارای یک مجتمع یکپارچه پالایشگاهی و پتروشیمی با ظرفیت تصفیه ۳۲۰ هزار بشکه نفت در روز است. بر اساس بیانیه مطبوعاتی آرامکو، این شرکت، نفت خام و احتمالاً سایر مواد اولیه مورد نیاز شرکت پتروشیمی سنگونگ را تأمین خواهد کرد.

توافق مصر و امارات برای تجارت با ارزهای ملی

اخیراً بانک مرکزی امارات و بانک مرکزی مصر توافقنامه‌ای را به منظور تجارت در قالب ارزهای ملی به امضا رساندند. براساس این توافقنامه، دو طرف قادر خواهند بود تا تهاتر میان خود را به ارزش اسمی تا ۵ میلیارد درهم امارات و ۴۲ میلیارد پوند مصر انجام دهند. رئیس بانک مرکزی امارات، حصول این توافقنامه را حاکی از عمق و استحکام روابط دوجانبه میان امارات و مصر دانست که فرصت مهمی برای توسعه بازارهای اقتصادی و مالی دو کشور به ارمغان خواهد آورد. از طرف دیگر رئیس بانک مرکزی مصر، نیز تهاتر درهم و پوند را سنگ بنای حمایت از همکاری مالی بین دو کشور با ارز محلی به شمار آورد.

پژوهش‌های تازه

گزارش سالانه سازمان تجارت جهانی: تجارت آزاد در خطر است.

سازمان تجارت جهانی در گزارش سالانه خود موسوم به تجارت جهانی در سال ۲۰۲۳ بررسی مفصلی از روندهای تجارت جهانی ارائه داده و آمارهای قابل توجهی ارائه کرده است. مهمتر آنکه نسبت به آثار فزاینده و مخرب متغیرهای ژئوپلیتیک بر تجارت جهانی هشدار داده است. از منظر سازمان، نظم اقتصادی بین‌المللی پس از سال ۱۹۴۵ بر بنیان این ایده که "وابستگی متقابل بین کشورها از طریق افزایش روابط تجاری و اقتصادی باعث تقویت صلح و رفاه مشترک می‌شود" بنا شد. در ۷۵ سال گذشته، این ایده سیاست‌گذاران را هدایت می‌کرد و به پایه‌گذاری دوره بی‌سابقه‌ای از رشد، استانداردهای زندگی بالاتر و کاهش فقر کمک کرد. از منظر سازمان، امروز این بنیان و نیز آینده اقتصاد جهانی باز و قابل پیش‌بینی در معرض تهدید است.

گزارش تازه سازمان تجارت جهانی با تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی جهانی شدن آغاز می‌شود و در ادامه آثار فزاینده تنش‌های ژئوپلیتیکی بر تجارت جهانی را با عدد و رقم تایید می‌کند. محاسبات سازمان تجارت جهانی نشان می‌دهد که جریان تجارت کالا بین دو بلوک فرضی ژئوپلیتیکی، بر اساس الگوهای رای‌گیری در مجمع عمومی سازمان ملل، ۴ تا ۶ درصد کندتر از تجارت در درون این بلوک‌ها رشد کرده است. با این حال، گزارش ادعا می‌کند که، علی‌رغم این یافته‌ها، تجارت بین‌الملل به رشد خود ادامه می‌دهد، و این نشان می‌دهد که فرضیه جهانی شدن زدایی^۱ هنوز توسط داده‌ها پشتیبانی نمی‌شود. گزارش در ادامه به بررسی رابطه بین یکپارچگی اقتصادی و سه چالش عمده پیش روی نظم اقتصادی جهانی امروز می‌پردازد: امنیت و انعطاف‌پذیری، فقر و فراگیری، و پایداری زیست‌محیطی. از منظر گزارش آثار جهانی شدن در این حوزه‌ها چنانکه انتظار می‌رفت مثبت نبوده است. نهایتاً گزارش نگاهی نو به

جهانی شدن را به عنوان راه‌حل بدیل در مقابل طرد تجارت یا جهانی شدن زدایی پیشنهاد می‌کند. نکات کلیدی این گزارش عبارتند از:

- پیش‌بینی می‌شود که حجم تجارت جهانی کالا در سال ۲۰۲۳ معادل ۱,۷ درصد رشد کند.
- ریسک‌های تجارت جهانی از جمله تنش‌های ژئوپلیتیکی، ناامنی غذایی، بی‌ثباتی مالی بالقوه، و افزایش سطح بدهی رو به کاهش هستند.
- رشد حجم تجارت در سال ۲۰۲۲ کندتر از حد انتظار و ۲,۷ درصد بود، اما همچنان قوی‌تر از بدترین سناریوهای مطرح در آغاز جنگ اوکراین بود.
- ارزش تجارت جهانی کالا در سال ۲۰۲۲ با ۱۲ درصد افزایش به ۲۵,۳ تریلیون دلار رسید.
- ارزش تجارت خدمات در جهان با ۱۵ درصد افزایش به ۶,۸ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۲ رسید. صادرات خدمات دیجیتالی در همان سال ۳,۸۲ تریلیون دلار بود.

محرك‌های تجارت

- زنجیره‌های ارزش جهانی همچنان محرك اصلی تجارت هستند.
- افزایش تجارت الکترونیک نیز تأثیر قابل توجهی بر جریان تجارت دارد.
- سایر محرك‌های مهم تجارت شامل تغییرات تکنولوژیکی، افزایش درآمد و تغییر ترجیحات مصرف‌کننده است.

تجارت و توسعه

- تجارت محرك قدرتمند کاهش فقر و رشد اقتصادی بوده است. با این حال، مزایای تجارت به طور مساوی توزیع نشده است و برخی از اقتصادهای در حال توسعه به اندازه سایرین سود نبرده‌اند.
- جهانی شدن مجدداً با نگاهی نو به جهانی شدن می‌تواند فرصت‌های جدیدی را برای اقتصادهای در حال توسعه ارائه دهد، اما اطمینان از فراگیری این فرصت‌ها ضروری است.

تجارت و چندجانبه‌گرایی

- یک سیستم تجاری چندجانبه قوی برای ارتقای تجارت و توسعه ضروری است. در شرایط کنونی

سیستم تجاری چندجانبه با چالش‌هایی از جمله افزایش حمایت‌گرایی و تکه تکه شدن زنجیره‌های ارزش مواجه است.

- تقویت سیستم تجاری چندجانبه برای اطمینان از ادامه نقش مثبت آن در اقتصاد جهانی مهم است.
- تجارت به تدریج به سوی کمک به توسعه پایدار حرکت می‌کند. انرژی‌های تجدیدپذیر و کالاها و خدمات زیست محیطی نقش فزاینده‌ای در تجارت جهانی ایفا می‌کنند.
- تجارت همچنین دیجیتالی‌تر می‌شود و تجارت الکترونیک و خدمات دیجیتال اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کنند.
- تجارت در حال متمرکز شدن است و تعداد کمی از اقتصادهای بزرگ سهم فزاینده‌ای از تجارت جهانی را به خود اختصاص می‌دهند.
- تجارت در حال پیچیده‌تر شدن است و فناوری‌ها و مقررات جدید چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی را ایجاد می‌کند.

افزون بر این در گزارش تازه سازمان تجارت جهانی نکات مهمی در مورد خاورمیانه آمده است. این نکات عبارتند از:

- رشد تجارت در خاورمیانه در سال ۲۰۲۲ قوی بود، اما انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. پیش‌بینی می‌شود که حجم تجارت کالا در سال ۲۰۲۳ به میزان ۵,۵ درصد رشد کند که نسبت به ۱۱,۱ درصد در سال ۲۰۲۲ کاهش یافته است.
- کاهش رشد تجارت به دلیل عوامل متعددی از جمله کندی رشد اقتصاد جهانی، تورم بالا و تنش‌های ژئوپلیتیکی است.
- علیرغم کاهش سرعت، انتظار می‌رود خاورمیانه در سال ۲۰۲۳ منطقه نسبتاً انعطاف‌پذیری برای تجارت باقی بماند. این امر به دلیل عوامل متعددی از جمله صادرات قوی انرژی منطقه، جمعیت رو به رشد آن و ادغام فزاینده آن در بازارهای جهانی است.
- خاورمیانه صادرکننده عمده نفت و گاز است. قیمت انرژی در سال ۲۰۲۲ بالا بوده است. این امر باعث افزایش درآمدهای تجاری منطقه شده است. خاورمیانه همچنین به طور فزاینده‌ای کالاهای تولیدی مانند مواد شیمیایی، ماشین‌آلات و منسوجات را صادر می‌کند.

- خاورمیانه واردکننده طیف فزاینده‌ای از کالاها و خدمات از جمله غذا، کالاهای مصرفی و کالاهای سرمایه‌ای است. خاورمیانه شریک تجاری عمده اروپا، آسیا و آمریکای شمالی است.
- خاورمیانه همچنین موقعیت خوبی برای بهره‌مندی از روند بلندمدت به سوی جهانی شدن مجدد دارد. این منطقه کانون برخی از اقتصادهای جوان و پویا است و سرمایه‌گذاری زیادی در زیرساخت‌ها و توسعه اقتصادی انجام می‌دهد.
- با این حال، خاورمیانه نیز برای رشد تجارت خود با تعدادی چالش مواجه است. این چالش‌ها شامل نیاز به تنوع بخشیدن به اقتصادها، کاهش هزینه‌های تجاری و بهبود فضای کسب و کار است.
- گزارش، اجرای برخی سیاست‌ها را برای تقویت رشد تجارت به دولت‌های خاورمیانه توصیه می‌کند. این سیاست‌ها شامل سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، کاهش موانع تجاری، ترویج تجارت خدمات و حمایت از شرکت‌های کوچک و متوسط است.
- گزارش همچنین توصیه می‌کند که دولت‌های خاورمیانه برای تعمیق یکپارچگی منطقه‌ای با یکدیگر همکاری کنند. این امر مستلزم کاهش موانع تجاری بین کشورهای منطقه و ترویج پروژه‌های سرمایه‌گذاری مشترک است.
- گزارش همچنین بر اهمیت تجارت برای توسعه پایدار در خاورمیانه تأکید می‌کند. تجارت می‌تواند به ایجاد شغل، کاهش فقر و بهبود استانداردهای زندگی کمک کند.

هشدار آنکتاد

گزارش تجارت و توسعه ۲۰۲۳^{۱۲} که توسط کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (UNCTAD) منتشر شده، نسبت به پیامدهای رکود در اقتصاد جهانی هشدار می‌دهد. از منظر گزارش، رشد در بیشتر مناطق کند شده و تنها تعداد کمی از کشورها از این روند فراگیر مستثنی هستند. گزارش پیش‌بینی می‌کند که رشد اقتصادی جهان از ۳ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۲٫۴ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. مهمتر آنکه نشانه‌های کمی از بازگشت رونق در سال آینده وجود دارد. از منظر گزارش، بخشی از عوامل موثر در رکود اقتصاد جهانی عبارتند از:

- جنگ جاری در اوکراین و تأثیر آن بر بازارهای جهانی انرژی و مواد غذایی

- افزایش تورم و نرخ بهره
- اثرات ماندگار همه گیری COVID-19
- اختلالات زنجیره تامین
- تنش‌های تجاری

این گزارش همچنین خاطر نشان می‌کند که اقتصاد جهانی با چالش‌های ساختاری مانند افزایش نابرابری، تغییرات آب و هوایی و تغییرات تکنولوژیک مواجه است. این چالش‌ها دستیابی به رشد پایدار و فراگیر را برای کشورهای در حال توسعه دشوارتر می‌کند. گزارش خواستار تغییر جهت‌گیری‌های سیاستی کشورها و انجام اصلاحات نهادی برای جلوگیری از هدر رفت فرصت توسعه در دهه منتهی به ۲۰۳۰ برای کشورهای در حال توسعه است. آنکتابد انجام برخی اقدامات را در این راستا پیشنهاد می‌کند:

- افزایش سرمایه‌گذاری در ظرفیت تولیدی و زیرساخت
- حمایت از شرکت‌های کوچک و متوسط
- توسعه عدالت اجتماعی و کاهش نابرابری
- اصلاحات در نظام مالی بین‌المللی
- مقابله با بحران آب و هوا

علاوه بر موارد فوق، در این گزارش به نکات کلیدی زیر نیز اشاره شده است:

- کندی رشد اقتصاد جهانی تاثیر نامتناسبی بر کشورهای در حال توسعه که در برابر شوک‌های خارجی آسیب پذیرترند، می‌گذارد.
- جنگ در اوکراین ناامنی غذایی جهانی را تشدید کرده و میلیون‌ها نفر در معرض خطر گرسنگی هستند.
- افزایش هزینه‌های زندگی بر خانواده‌ها و مشاغل در سراسر جهان فشار وارد می‌کند.
- نیاز به همکاری بین‌المللی برای رسیدگی به چالش‌های جهانی، مانند بحران آب و هوا و پیامدهای کرونا بیش از گذشته احساس می‌شود.

از منظر گزارش، اقتصاد جهانی در یک دوراهی قرار دارد. تداوم بحران یا گذار از بحران. از منظر آنکتابد

ضروری است که اکنون اقدامات لازم برای ایجاد آینده‌ای پایدارتر، فراگیرتر و مرفه برای همه انجام شود.

گذار صنعت حمل و نقل دریایی به صنعت سبز

گزارش جدید آنکتاد در مورد بررسی حمل و نقل دریایی در سال ۲۰۲۳، انعطاف‌پذیری صنعت کشتیرانی را با وجود چالش‌های عمده ناشی از بحران‌های جهانی مانند جنگ در اوکراین برجسته می‌کند. گزارش همچنین بر «انتقال عادلانه» به صنعت کشتیرانی کربن‌زدایی شده تاکید کرده است. نکات کلیدی این گزارش عبارتند از:

- انعطاف‌پذیری در برابر چالش‌ها: تجارت از طریق دریا در سال ۲۰۲۲ کاهش یافت، اما انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۳ بهبود یابد و تا سال ۲۰۲۸ بیش از ۲ درصد رشد کند.
- تجارت کانتینری که برای حمل و نقل کالاها از الکترونیک گرفته تا غذا و تجهیزات پزشکی، حیاتی است، در دوره پسا کرونا در حال بازگشت است و پیش‌بینی می‌شود امسال پس از کاهش ۳,۷ درصدی در سال ۲۰۲۲، رشدی معادل ۱,۲ درصد داشته باشد.
- بخش انرژی: تجارت نفت و گاز در سال ۲۰۲۲ به ترتیب ۶ و ۴,۶ درصد افزایش یافت، زیرا محدودیت‌های همه‌گیری کرونا کاهش یافت. نرخ‌های کشتی‌های نفت‌کش و فله خشک و شاخص‌های کلیدی صنعت نیز روند مثبتی را نشان داده‌اند.
- تنش‌های ژئوپلیتیکی: جنگ در اوکراین و سایر تنش‌های ژئوپلیتیکی، زنجیره‌های تامین را مختل کرده و هزینه‌های حمل‌کننده و مصرف‌کنندگان را افزایش داده است.
- کربن‌زدایی: صنعت دریایی با فشار فزاینده‌ای برای کربن‌زدایی از فعالیت‌های خود مواجه است. گزارش خواستار «انتقال عادلانه» به صنعت کشتیرانی سبزتر است.
- دیجیتالی شدن: صنعت دریایی از فناوری‌های دیجیتال برای بهبود کارایی و پایداری استقبال می‌کند.
- نوسازی ناوگان: ناوگان جهانی کشتیرانی در حال پیر شدن است و نیاز به سرمایه‌گذاری در کشتی‌های جدید و کارآمدتر وجود دارد.
- توسعه بندر: بنادر در زیرساخت‌ها و فناوری‌های جدید سرمایه‌گذاری می‌کنند تا نیازهای رو به رشد تجارت جهانی را برآورده کنند.

- سرمایه انسانی: صنعت دریایی با کمبود نیروی کار ماهر مواجه است. این گزارش خواستار سرمایه‌گذاری بیشتر در آموزش شده است.
 - چشم‌انداز اقتصادی: چشم‌انداز اقتصاد جهانی نامشخص است، اما انتظار می‌رود صنعت دریایی انعطاف‌پذیر باقی بماند.
 - میانگین سنی کشتی‌ها در اوایل سال ۲۰۲۳، معادل ۲۲,۲ سال بود.
 - صنعت دریایی ۳ درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای جهان را به خود اختصاص می‌دهد.
- علاوه بر این در گزارش نکاتی در مورد خاورمیانه و جایگاه آن در تجارت دریایی آمده است:
- خاورمیانه یک منطقه استراتژیک برای حمل و نقل دریایی است که اروپا و آسیا را از طریق کانال سوئز به هم متصل می‌کند.
 - این منطقه دارای برخی از شلوغ‌ترین بنادر جهان از جمله دبی، جبل‌علی و ابوظبی است.
 - خاورمیانه صادرکننده عمده نفت و گاز است و تجارت دریایی آن به شدت به این کالاها وابسته است.
 - این منطقه همچنین واردکننده عمده مواد غذایی و کالاهای تولیدی است.
 - در سال ۲۰۲۲، حجم تجارت دریایی در خاورمیانه ۲,۵ درصد افزایش یافته که بالاتر از میانگین جهانی ۰,۴ درصد است.
 - این رشد به دلیل تقاضای قوی برای انرژی و سایر کالاها از چین و سایر کشورهای آسیایی بوده است.
 - چشم‌انداز تجارت دریایی در خاورمیانه در سال ۲۰۲۳ مثبت است و انتظار می‌رود رشد به ۳ درصد برسد.
 - با این حال، این منطقه با چالش‌هایی از جمله تنش‌های ژئوپلیتیکی، دزدی دریایی و تغییرات آب و هوایی مواجه است.
 - خاورمیانه همچنین در حال انجام سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی در زیرساخت‌های بندری و فناوری دریایی جدید برای پاسخگویی به تقاضای آینده است.
 - این منطقه با انجام ابتکاراتی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و آلودگی، نقش پیشرو در توسعه حمل و نقل دریایی سبز را بازی می‌کند.

کتاب تازه: پایان تجارت آزاد

تاشینا پیر در کتاب خود، "پیامدهای جهانی: تجارت آزاد دیگر واقعیت ندارد"، استدلال می‌کند که دوران تجارت آزاد به پایان رسیده است. او عوامل متعددی را که در کاهش اهمیت و جایگاه تجارت آزاد نقش داشته‌اند، از جمله افزایش حمایت‌گرایی، اهمیت فزاینده مالکیت معنوی، و ماهیت متغیر زنجیره‌های تامین جهانی را بررسی می‌کند. پیر همچنین پیامدهای بالقوه مثبت و منفی این تغییر را بررسی می‌کند. نکات کلیدی کتاب عبارتند از:

۱. دوران تجارت آزاد به پایان رسیده است.
۲. حمایت‌گرایی در حال افزایش است.
۳. مالکیت فکری نقش مهمی را در تجارت جهانی ایفا می‌کند.
۴. زنجیره تامین جهانی در حال تغییر است.
۵. کاهش تجارت آزاد تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد جهانی دارد.
۶. کاهش تجارت آزاد نیز تأثیر قابل توجهی بر کشورهای در حال توسعه دارد.
۷. کاهش تجارت آزاد می‌تواند به اقتصاد جهانی پراکنده‌تر منجر شود.
۸. کاهش تجارت آزاد همچنین می‌تواند به افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی منجر شود.
۹. پیامدهای بالقوه مثبت و منفی کاهش تجارت آزاد وجود دارد.
۱۰. مهم است که کاهش تجارت آزاد را به گونه‌ای مدیریت کنیم که پیامدهای منفی را به حداقل رسانده و پیامدهای مثبت را به حداکثر برسانیم.

این کتاب تحلیلی قابل تامل و آموزنده از افول تجارت آزاد ارائه می‌دهد. نویسنده توضیح واضح و مختصری از عوامل متعددی که در این تغییر نقش داشته‌اند ارائه می‌دهد و پیامدهای مثبت و منفی افول تجارت آزاد را به خوبی بررسی می‌کند. یکی از نقاط قوت کتاب پیر این است که او رویکردی متعادل دارد. او به سادگی استدلال نمی‌کند که تجارت آزاد بد است و حمایت‌گرایی خوب است. در عوض، او اذعان می‌کند که هر دو رویکرد دارای مزایا و معایب هستند. او همچنین رابطه پیچیده بین تجارت آزاد، حمایت‌گرایی و مالکیت معنوی را به خوبی توضیح می‌دهد.

یکی دیگر از نقاط قوت کتاب پیر این است که او دیدگاهی جهانی ارائه می‌دهد. او فقط روی ایالات متحده یا اروپا تمرکز نمی‌کند، بلکه کاهش تجارت آزاد را در کشورها و مناطق مختلف بررسی می‌کند. این به خواننده درک بهتری از پیامدهای جهانی این تغییر می‌دهد.